

Samen

sterker

D66

Afdeling

Noordoost-Veluwe

Handleiding voor kandidaat- raadsleden voor de gemeenteraadsverkiezingen op 21 maart 2018 in de gemeente Elburg, Hattem, Heerde en Oldebroek

Inhoudsopgave

Inhoudsopgave	2
Voorwoord	3
Inleiding	4
Tijdpad	4
Fase 1:	De interne verkiezingen voor de lijst D66 in Elburg, Hattem, Heerde en Oldebroek 7
	De opbouw van de kandidatenlijst 7
	Kandidaatstelling lijsttrekker en overige kandidaten 7
	Terugtrekken als kandidaat of wijzigen van eerdere keuze voor een ‘verkiezbare’ of ‘onverkiezbare plaats’ 9
	Lijstadvies lijsttrekker en overige kandidaten 10
	Verkiezbare of onverkiezbare plaats 10
	Interne campagne 11
	Hoe werken de verkiezingen? 13
Fase 2:	Kandidaat-raadslid (vanaf 11 december 2017) 14
	Training van kandidaten en teambuilding 14
	Campagne 14
	Formele indiening van de lijst 15
Fase 3: volgt	Je bent raadslid voor D66 in Elburg, Hattem, Heerde of Oldebroek (2018-2022) 16
	De wettelijke regels 17
	De regels specifiek voor D66 17
	Fractiehandboek / -handleiding 17
	Bezoldiging en onkostenvergoeding 18
	Belastingdienst 18
	Ziekte en zwangerschap 18

Voorwoord

Op 21 maart 2018 worden de gemeenteraadsverkiezingen gehouden. Ook in Elburg, Hattem, Heerde en voor de eerste keer in Oldebroek gaan we dan naar de stembus om onze nieuwe raad te kiezen. De leden van D66 afdeling Noordoost-Veluwe hebben op 01 maart 2017 besloten dat we als D66 aan deze verkiezingen mee doen in de vier gemeenten in de vorm die het beste is voor D66 en de gemeente. Voorwaarde: identiteit en kernwaarden zijn duidelijk zichtbaar.

Het einddoel voor de verkiezingen van 2018 werd door de algemene ledenvergadering op 01 maart 2017 vastgesteld: raadszetels verwerven in Elburg, Hattem, Heerde en Oldebroek. Op weg naar een prachtig resultaat passeren we een aantal belangrijke fasen:

- De verkiezing, per gemeente, van de lijsttrekkers en overige kandidaten; en
- Het opstellen en vaststellen, per gemeente, van het verkiezingsprogramma.

Dit is een hele mooie periode in het politieke jaar. Zeker als je overweegt om je kandidaat te stellen voor een plek op de lijst.

Deze handleiding is bedoeld om jou zo goed mogelijk te informeren over wat je in de verschillende fasen op weg naar 21 maart 2018 kunt verwachten als je je kandidaat stelt. Natuurlijk is de handleiding (nog) niet compleet. Zie het ook als een groeidocument dat we bij volgende verkiezingen ook weer kunnen actualiseren en gebruiken. Deze handleiding moet ook bevorderen dat we binnen één afdeling met vier verschillende gemeenten op identieke wijze werken. Ongetwijfeld blijven er na het raadplegen van deze handleiding nog vragen onbeantwoord. Aarzel dan niet en stel je vraag dan gewoon aan één van de leden van het bestuur, bel of stuur een mailtje.

Het bestuur van D66 afdeling Noordoost-Veluwe gaat er de komende maanden samen met u vol tegenaan om in maart 2018 een mooi resultaat te behalen.

Namens het bestuur,
Harry MW Vromen
voorzitter D66 afdeling Noordoost-Veluwe

INLEIDING

Deze kandidatenhandleiding is bedoeld voor leden die overwegen om zich kandidaat te stellen voor het lijsttrekkerschap of voor één van de overige plaatsen op de lijst van D66 in Elburg, Hattem, Heerde of Oldebroek. Deze handleiding geeft de informatie die je bij je kandidaatstelling al moet hebben. Ben je na 11 december 2017 definitief op de lijst van D66 Elburg, Hattem, Heerde of Oldebroek geplaatst, dan krijg je zo nodig nog nadere instructies voor jou als kandidaat op de lijst.

Grofweg bestaat het proces om D66 te mogen vertegenwoordigen in de gemeenteraad uit 3 fasen:

- **1e fase: 01 augustus 2017 – 11 december 2017**
De periode van de interne kandidaatstelling en gecombineerde verkiezing van de lijsttrekker en de overige plaatsen op de lijst. In principe stellen de leden van D66 afdeling Noordoost-Veluwe ook het definitieve verkiezingsprogramma vast.
- **2e fase: 11 december 2017 - 21 maart 2018**
Ben je door de leden op de lijst van D66 Elburg, Hattem, Heerde of Oldebroek geplaatst, dan ben je vanaf dat moment 'kandidaat-raadslid'. Met zijn allen voeren we campagne om voor zoveel mogelijk van onze kandidaat-raadsleden een plek in de nieuwe gemeenteraden te verwerven.
- **3e fase: 22 maart 2018 - 2022**
De uitslag van de gemeenteraadsverkiezingen bepaalt niet alleen hoeveel zetels D66 in de nieuw gekozen raden mag innemen, maar ook de volgorde van wie voor deze zetels het eerst in aanmerking komt. In het geval van lijstcombinaties met één of méér andere politieke partijen, zijn daar tevoren – in lijn met wet- en regelgeving – afspraken over gemaakt in een samenwerkingsovereenkomst.

Voor iedere fase gelden specifieke regels.

Deze handleiding bevat de informatie over- en regels die gelden voor fase 1 en fase 2. De regels en de algemene kaders voor fase 3 volgen zo snel mogelijk als aanvulling op deze handleiding.

Bij je kandidaatstelling ga je akkoord met de regels die gelden voor alle fasen. Daarom zijn deze regels zoveel mogelijk beknopt opgenomen in het kandidaatstellingsformulier.

Naar mate je verder in het proces komt, ontvang je – zo nodig – aanvullingen op deze handleiding waarin de regels voor jouw rol in die fase verder zijn geconcretiseerd en je andere belangrijke informatie krijgt over jouw rol in die fase. Maak je straks deel uit van één van de nieuwe fracties, dan zijn de regels uit de fractiehandleiding – die door de fractie is of wordt opgesteld – ook op jou van toepassing.

Tijdpad

Meld je je aan als kandidaat (lijsttrekker of één van de overige plaatsen), dan houd je rekening met alle data die zijn weergegeven in het onderstaande tijdpad. Dit geldt in het bijzonder ten aanzien van beschikbaarheid in de cruciale periode van januari 2018 tot en met 05 februari 2018 als de voorbereidingen op- en de feitelijke en formele indiening van de kandidatenlijst bij de Kiesraad moet plaatsvinden.

Gecombineerde kandidaatstelling en verkiezing lijsttrekker en overige kandidaten	
01 augustus 2017	Openstelling van de kandidaatstelling
29 augustus 2017 23.59u	Uiterste deadline voor indienen van eventueel dispensatieverzoek bij Landelijk bestuur als men korter dan 6 maanden lid is (<i>ADVIES: wacht in verband met behandeltermijn van dit dispensatieverzoek niet tot het laatste moment. De behandeling van een dispensatieverzoek duurt een aantal werkdagen.</i>)
31 augustus 2017 23.59u	Sluiting van de termijn voor kandidaatstelling
31 augustus 2017 23.59u	Deadline wijzigen van keuze voor een 'onverkiesbare plaats' op de lijst in een 'verkiesbare plaats'
02 september 2017	Bevestiging toelating als kandidaat en informatie over verder procedure
04 september t/m 03 november 2017	Gesprekken met kandidaten door lijstadviescommissie (LAC); opstellen advieslijst
03 november 2017	Kandidaten worden (strikt vertrouwelijk) geïnformeerd over hun plaats op de advieslijst
06 november 2017 15.00u	Deadline aanleveren persoonlijke reactie op plaats op het lijstadvies
06 november 2017 15.00u	Deadline mogelijkheid om kandidatuur nog 'in stilte' in te trekken Deadline wijzigen van keuze voor een 'verkiesbare plaats' op de lijst in een 'onverkiesbare plaats'
08 november 2017	Publicatie lijstadvies en bekendmaken overige kandidaten
16 november 2017	Presentatie kandidaat-raadsleden tijdens Algemene Ledenvergadering
20 november 2017 09.00u	Openstelling e-voting
05 december 2017 23.59u	Sluiting e-voting
11 december 2017	Bekendmaken uitslag interne verkiezingen aan kandidaten
11 december 2017	Presentatie kandidatenlijsten

Trainingen aangeboden door Landelijke bestuur (raadpleeg daarvoor de website)	
vrijdag 13 oktober 2017	Bijeenkomst lijsttrekkers, Zwolle
vrijdag 15 december 2017	Bijeenkomst lijsttrekkers en kansrijke kandidaten, Arnhem
zaterdag 16 december 2017	Bijeenkomst lijsttrekkers en kansrijke kandidaten, Zwolle

Formele indiening van de kandidatenlijst bij de kiesraad	
januari 2018	Aanleveren en controleren gegevens t.b.v. definitieve kandidatenlijst en plaatsen handtekening; ruime fysieke beschikbaarheid kandidaten en lijstduwers (wees erop voorbereid mogelijk vaker dan eens een handtekening te moeten zetten)
01 tot 05 februari 2018, 17.00u	Lijsttrekkers, alle kandidaten (incl. lijstduwers) zijn fysiek beschikbaar en in de buurt in het geval voor een correctie indiening van de lijst opnieuw handtekeningen gezet moeten worden of gegevens moeten worden aangeleverd (wees erop voorbereid dat je nogmaals een handtekening moet zetten).
05 februari 2018, 17.00u	Dag der Kandidaatstelling > indiening van de kandidatenlijst bij de Kiesraad door en/of namens de afdelingsverkiezingscommissie (AVC)
tot/met 08 februari 2018	Kandidaten zijn zo nodig beschikbaar voor het aanleveren van aanvullende gegevens aan de Kiesraad

Campagne	
januari t/m 21 maart 2018	Alle kandidaten op de lijst zijn beschikbaar om campagne te voeren

Het tijdpad voor het vaststellen van het verkiezingsprogramma wordt in overleg met de huidige fracties en overige leden van de gemeenten Elburg, Hattem, Heerde en Oldebroek vastgesteld	
04 september 2017	Opening politiek seizoen
ruim vóór 01 november 2017	Conceptverkiezingsprogramma's zijn gereed en beschikbaar c.q. besproken met de resp. leden Elburg, Hattem, Heerde, Oldebroek
01 november 2017, 23.59u	Deadline indienen amendementen op het conceptverkiezingsprogramma bij afdelingsbestuur
08 november 2017	Publicatie van de amendementen (incl. advies) aan leden
16 november 2017	Algemene Ledenvergadering (ALV) ter vaststelling van verkiezingsprogramma's Elburg, Hattem, Heerde en Oldebroek
uiterlijk 11 december 2017	Publieksversie verkiezingsprogramma's gereed

Kandidaten zijn gehouden aan het verkiezingsprogramma dat door de algemene ledenvergadering voor de gemeenten Elburg, Hattem, Heerde en Oldebroek is vastgesteld.

Fase 1: de interne verkiezingen voor de lijst van D66 in Elburg, Hattem, Heerde en Oldebroek

De opbouw van de kandidatenlijst van D66

Op grond van de Kieswet mogen er op een lijst maximaal 50 kandidaten staan. Binnen onze afdeling is dat vooralsnog niet aan de orde. Ons streven is om per gemeente zo veel mogelijk leden op de lijst te krijgen. Daar zit wel een bepaalde systematiek in:

Plaatsen	Categorie	Opmerking
#1	Lijsttrekker	Als zodanig door de leden gekozen tijdens de gecombineerde interne verkiezingen
#2 tot en met maximaal #50 minus de lijstduwers	Overige kandidaten: a. Kandidaten die hebben aangegeven een ' verkiesbare plaats ' op de lijst te willen b. Kandidaten die hebben aangegeven een ' onverkiesbare plaats ' op de lijst te willen	Overige kandidaten worden in volgorde van de verkiezingsuitslag op de lijst geplaatst, waarbij de kandidaten die een 'onverkiesbare plaats' willen altijd worden geplaatst na de kandidaten die een 'verkiesbare plaats' op de lijst willen.
laatste plaatsen tot maximaal plaats #50	Lijstduwers	De laatste plaatsen op de lijst worden ingevuld met de kandidaten die zich expliciet hebben uitgesproken voor het lijstduwerschap. De namen van de lijstduwers zijn bij de opening van de interne verkiezingen bekend. Over lijstduwers wordt niet gestemd.

Kandidaatstelling lijsttrekker en overige kandidaten

- Je stelt je kandidaat door het invullen en insturen van het kandidaatstellingsformulier. Het kandidaatstellingsformulier is vóór 01 augustus 2017 persoonlijk afgegeven óf – bij afwezigheid – in de brievenbus gedeponereerd. Bovendien is het formulier beschikbaar via de website van de afdeling. Er is één gecombineerd formulier voor de kandidaatstelling als lijsttrekker en voor de kandidaatstelling voor de overige plaatsen op de lijst.
- Het formulier is uiterlijk vanaf 01 augustus 2017 beschikbaar op de website van de afdeling: <https://noordoostveluwe.d66.nl/publicaties/formulier-kandidaatstelling-gemeenteraadsverkiezing-2018/>.
- Het formulier vermeldt de formele voorwaarden waaraan een kandidaat-lijsttrekker, respectievelijk een kandidaat voor de overige plaatsen op de lijst moet voldoen. *Het is jouw eigen verantwoordelijkheid om te zorgen dat je aan deze formele vereisten om je kandidaat te stellen voldoet.*
- Alleen voor het vereiste dat je op het moment dat de kandidaatstellingstermijn sluit langer dan 6 maanden lid bent van D66 kun je van het landelijk bestuur ontheffing (**dispensatie**) krijgen. Wil je je kandidaat stellen als lijsttrekker of een andere plaats op de lijst en was je op 01 maart 2017 nog geen lid, dan moet je dus ontheffing aanvragen. Het Huishoudelijk Reglement eist dat je dispensatieverzoek uiterlijk 2 dagen voor het sluiten van de kandidaatstellingstermijn door het Landelijk Bestuur moet zijn ontvangen.
*Heb je een ontheffing nodig, dan stuur je zelf een **gemotiveerd verzoek naar het landelijk bestuur** via landelijkbestuur@d66.nl. De behandeltermijn van een dispensatieverzoek is tenminste 5 werkdagen. Indien het landelijk bestuur bij het sluiten van de kandidaatstellingstermijn nog niet op*

jouw verzoek heeft beslist, laat de AVC je voorwaardelijk als kandidaat toe, tenzij er andere gegronde redenen zijn om jouw kandidaatstelling uit te sluiten. Laat het hier echter niet op aankomen en vraag daarom ruim op tijd jouw dispensatie aan.

- Naast de formele voorwaarden om je kandidaat te kunnen stellen, is er door de algemene ledenvergadering ook een profiel opgesteld voor de lijsttrekker en de overige plaatsen op de lijst. Uiteraard dien je als kandidaat ook binnen dit profiel te passen. De competentieprofielen vind je op de website van de afdeling: <https://noordoostveluwe.d66.nl/publicaties>
- Binnen de afdeling D66 Noordoost-Veluwe werken we (nog) niet met ondersteuningsverklaringen.
- Wanneer je het kandidaatsstellingsformulier volledig hebt ingevuld, zet je je paraaf op iedere pagina van dit formulier en onderteken je met je handtekening op de daarvoor bestemde plek. Je stuurt het volledig ingevulde, geparafeerde en ondertekende formulier in één keer met alle gevraagde bijlagen naar de **Afdelingsverkiezingscommissie (AVC)**. De AVC ontvangt jouw kandidaatstelling bij voorkeur per mail (via avcd66noveluwe@xs4all.nl), maar desgewenst kun je je kandidaatstelling ook per post sturen naar of inleveren bij het adres dat op het kandidaatsstellingsformulier vermeld staat.
- De AVC neemt alleen de kandidaatsstellingsformulieren in behandeling die volledig zijn ingevuld, per pagina zijn geparafeerd en door de kandidaat zijn ondertekend en die compleet met alle bijlagen binnen de kandidaatstellingstermijn zijn ontvangen.
- De AVC bevestigt de ontvangst van jouw aanmeldingsformulier en bijlagen binnen 24 uur na ontvangst. De AVC stuurt je hiertoe een e-mail op het door jou opgegeven e-mailadres. Ontvang je géén bevestiging, neem dan zelf contact op met de AVC. De contactgegevens vind je op het kandidaatsstellingsformulier. Zo nodig moet je zelf bewijs leveren dat je je kandidaatsstellingsformulier volledig en tijdig hebt aangeleverd.
- Uiterlijk binnen 48 uur na sluiting van de kandidaatstellingstermijn laat de AVC jou weten of je als kandidaat wordt toegelaten tot de verdere procedure of niet. Indien je kandidaatstelling wordt geaccepteerd wordt je door de AVC over de verdere procedure geïnformeerd. Wordt jouw kandidaatstelling door de AVC niet geaccepteerd dan ontvang je van de AVC de redenen van de niet-acceptatie en kun je uiterlijk binnen 3 dagen beroep instellen tegen deze beslissing bij het (landelijke) Geschillencollege.
- Ben je toegelaten als kandidaat, dan ben je beschikbaar voor één of meerdere gesprekken met (een delegatie van) het bestuur en/of de **Lijstadviescommissie (LAC)**. De periodes waarin deze gesprekken plaatsvinden staan zowel op het kandidaatsstellingsformulier als in het tijdpad hierboven vermeld.
- Alle kandidaten die een '*verkiezbare plaats*' op de lijst willen worden in ieder geval uitgenodigd voor een gesprek met de LAC. Alleen kandidaten die de LAC ook daadwerkelijk heeft gesproken en gezien worden op het lijstadvies geplaatst. *Je loopt dus het risico geen plaats op het lijstadvies te krijgen als je niet beschikbaar bent voor een kandidaatgesprek.* Je bent overigens in dat geval nog steeds verkiesbaar als kandidaat, maar je wordt dan (in ieder geval) niet op het lijstadvies geplaatst. Heb je aangegeven dat je een '*onverkiezbare plaats*' op de lijst wilt, dan **kun** je voor een gesprek worden uitgenodigd. Kandidaten die een '*onverkiezbare plaats*' willen, blijven sowieso buiten het lijstadvies.

- Ter voorbereiding op je kandidaatstelling zelf en/of op de gesprekken na je kandidaatstelling met (een delegatie van) het bestuur en/of de LAC raden we je aan om de **raadsledenscan** te doen en de uitkomst van die scan tijdig te delen met jouw betreffende gesprekspartner (bestuur en/of LAC). De scan is niet verplicht en is geen beoordelingsinstrument. De raadsledenscan is door D66 ontwikkeld in samenwerking met een erkend bureau en biedt jou als kandidaat inzicht in jouw competenties en persoonskenmerken in relatie tot de functie van raadslid voor D66. De uitkomsten zijn een middel voor reflectie en bieden aanknopingspunten voor het kandidatengesprek. Uiteraard zijn – ook als je deze deelt met je gesprekpartners – de uitkomsten van die scan vertrouwelijk. Aan het doen van de (online-) scan zijn kosten verbonden (€ 50,-). Mochten deze kosten een probleem zijn, dan kun je via de AVC een gemotiveerd verzoek voor een coulanceregeling indienen. De AVC bespreekt dan vertrouwelijk met de penningmeester van de afdeling of en zo ja op welke wijze in de kosten tegemoet gekomen kan worden.

Op <https://d66.nl/partij/talentontwikkeling-opleiding/talentontwikkeling/> vind je meer informatie over hoe je je kunt aanmelden voor de raadsledenscan.

Terugtrekken als kandidaat of wijzigen van eerdere keuze voor een 'verkiezbare' of 'onverkiezbare plaats'

- Tot de hierboven in het tijdpad genoemde tijdstippen kun je je als kandidaat *'in stilte'* terugtrekken. Dat wil zeggen dat door de AVC of door het bestuur niet bekend zal worden gemaakt dat je je kandidaat had gesteld. Na die genoemde tijdstippen is *'in stilte'* intrekken van je kandidatuur niet meer mogelijk.
- Heb je bij jouw kandidaatstelling aangegeven dat je een *'verkiezbare plaats'* ambieert, dan kun je ook tot uiterlijk het tijdstip waarop kandidaten zich *'in stilte'* kunnen terugtrekken (**06 november 2017, 15.00u**) deze keuze nog wijzigen in een *'onverkiezbare plaats'*. Ook deze wijziging blijft dan vertrouwelijk.
- Heb je bij jouw kandidaatstelling aangegeven een *'onverkiezbare plaats'* te willen, dan kun je deze keuze tot uiterlijk **31 augustus 2017, 23.59u** herroepen. Tot uiterlijk **06 november 2017, 15.00u** kun je dan nog eenmalig je keuze voor een *'verkiezbare plaats'* weer laten omzetten naar een *'onverkiezbare plaats'*.
- Terugtrekken als kandidaat of je keuze voor een *'(on-)verkiezbare plaats'* kun je uitsluitend doen door zelf een e-mail te sturen aan de AVC (avcd66noveluwe@xs4all.nl). In die e-mail vermeld je expliciet dat jij jouw kandidatuur intrekt of dat je jouw eerdere keuze voor een *'onverkiezbare'* of *'verkiezbare plaats'* wijzigt. **Gelijktijdig met de wijziging van jouw keuze van *'verkiezbaar'* in *'onverkiezbaar'* stuur je een nieuwe motivatietekst van maximaal 1300 woorden mee. Deze vervangt de motivatietekst die je bij je kandidaatstelling hebt aangeleverd. Vanzelfsprekend hoef je geen nieuwe motivatietekst in te sturen als je je kandidatuur helemaal intrekt.**
- De AVC stuurt jou na ontvangst van de mail waarin je je kandidaatstelling intrekt of de aard van je kandidaatstelling wijzigt binnen 24 uur een bevestiging, waarin de AVC hetzij bevestigt dat:
  - jij jouw kandidatuur hebt ingetrokken en dat die intrekking met deze bevestiging definitief en onherroepelijk is;
  - jij jouw eerdere keuze voor een *'onverkiezbare plaats'* hebt gewijzigd in een keuze voor een *'verkiezbare plaats'*; dat tot uiterlijk 06 november 2017, 15.00u de keuze voor een *'verkiezbare plaats'* nog eenmaal weer kan worden gewijzigd in een keuze voor een *'onverkiezbare plaats'* of in een volledige intrekking van de kandidatuur door het sturen van een mail aan avcd66noveluwe@xs4all.nl.

- jij jouw keuze voor een 'verkiezbare plaats' hebt gewijzigd in een keuze voor een 'onverkiezbare plaats' en dat die wijziging - wanneer het verzoek tot wijziging is gedaan na 31 augustus 2017, 23.59u - definitief is.

Ontvang je géén ontvangstbevestiging, neem dan zelf tijdig contact op met de AVC.

Lijstadvies lijsttrekkers en overige kandidaten

- Op verzoek van de algemene ledenvergadering (ALV) stelt de **Lijstadviescommissie (LAC)** een lijstadvies op. De samenstelling van de LAC zal bekend worden gemaakt aan de leden via een e-mail. Naar verwachting zal er een onafhankelijk lid van D66-Kampen en/of D66-Harderwijk deel van uitmaken.
- De ALV heeft bepaald dat het lijstadvies de vorm krijgt van een individuele volgorde (*of in andere woorden de LAC geeft een advies over wie in haar ogen in welke volgorde op de lijst zou moeten komen. Daarbij geldt een hoofvolgorde 'lijsttrekkers', 'verkiezbaar', 'onverkiezbaar' en 'lijstduwer'*).
- Heb jij een kandidatengesprek met de LAC gehad, dan krijg je op **03 november 2017** telefonisch en strikt vertrouwelijk te horen óf en zo ja welke plaats, je op het lijstadvies krijgt. **Tot uiterlijk 06 november 2017, 15.00u** kun jij een persoonlijke schriftelijke reactie op dit advies aanleveren bij de AVC (avcd66noveluwe@xs4all.nl). Die reactie is maximaal 300 woorden lang. Jouw persoonlijke reactie vervangt dan de motivatietekst van maximaal 300 woorden die je bij je kandidaatstelling hebt aangeleverd en wordt als integraal onderdeel van het lijstadvies bij de publicatie van het lijstadvies en kandidatenboek of - overzicht via de afdelingswebsite bekend gemaakt. Je bent niet verplicht om een persoonlijke reactie op het lijstadvies te geven (*lever je niets aan dan publiceren we jouw oorspronkelijk aangeleverde motivatietekst*). Reacties langer dan 300 woorden worden na het 300^e woord afgebroken.
- Iedere kandidaat kan **tot uiterlijk 06 november 2017, 15.00u** besluiten zich als kandidaat terug te trekken zonder dat zijn of haar kandidatuur bekend zal worden gemaakt. Wil je om wat voor reden dan ook hiervan gebruikmaken, dan lees je onder het kopje *'Terugtrekken als kandidaat of wijzigen van een eerdere keuze voor een verkiezbare of onverkiezbare plaats op de lijst'* hoe je dat doet.
- Onder meer omdat kandidaten zich nog kunnen terugtrekken of hun keuze voor een 'verkiezbare plaats' nog kunnen wijzigen, geldt tot het moment van de officiële publicatie van het lijstadvies (dit is de bekendmaking daarvan aan de leden via de website) dat jij op geen enkele wijze bekend zult maken óf en zo ja welke plaats je op het lijstadvies hebt gekregen. Er geldt tot de officiële publicatie een strikt embargo op het lijstadvies.

Verkiezbare of onverkiezbare plaats

Voor de interne verkiezingen hanteren we de begrippen 'verkiezbare' of 'onverkiezbare plaatsen'. Deze termen zeggen niets over 'verkiezbaarheid' laat staan over onze ambitie als D66 afdeling Noordoost-Veluwe bij de Gemeenteraadsverkiezingen van 2018. Over alle plaatsen op onze lijst – met uitzondering van de plaatsen voor onze lijstduwers – wordt door onze leden gestemd en iedereen die op onze definitieve kandidatenlijst komt te staan kan in de gemeenteraad worden gekozen.

De begrippen 'verkiezbare' of 'onverkiezbare plaatsen' worden in dit kader alleen maar gebruikt om het onderscheid aan te geven tussen kandidaten die de ambitie hebben om D66 daadwerkelijk in de raad te vertegenwoordigen en kandidaten die onze lijst graag steunen door van die lijst onderdeel uit te

maken. Daarom vragen we kandidaten bij hun kandidaatstelling duidelijk te maken of zij een 'verkiezbare plaats' of een lage(re) plaats op de lijst willen. Op het stembiljet dat de leden voor de interne verkiezingen ontvangen, wordt per kandidaat aangegeven of deze een 'verkiezbare' of 'onverkiezbare' plaats ambieert.

Bij de uitslag van de interne verkiezingen worden kandidaten die hebben aangegeven een 'onverkiezbare plaats' te willen in volgorde van de interne verkiezingsuitslag geplaatst, na de kandidaten die hebben aangegeven een 'verkiezbare' plaats te willen. Of wel: een kandidaat die een 'onverkiezbare' plaats wil en die bij de interne verkiezing meer stemmen vergaart dan een kandidaat die wel 'verkiezbaar' wil zijn, komt op de kandidatenlijst toch te staan onder de 'verkiezbare kandidaat' met de minste stemmen. Op dezelfde wijze worden binnen de groep 'verkiezbare kandidaten' de 'kandidaat-lijsttrekkers' als eerste geplaatst.

*Je kunt jouw keuze voor een 'onverkiezbare' of 'verkiezbare plaats' wijzigen, mits je dat doet door binnen de daarvoor gestelde deadline een email te sturen naar avcd66noveluwe@xs4all.nl. **Gelijktijdig** stuur je dan een nieuwe motivatietekst mee van maximaal 300 woorden, die de eerdere motivatietekst die je bij je kandidaatstelling hebt aangeleverd vervangt. Na het verstrijken van de deadlines staat jouw keuze definitief vast.*

Een keuze voor een 'verkiezbare plaats' betekent niet automatisch een plaats op het lijstadvies dat de Lijstadviescommissie (LAC) opstelt. Er kunnen verschillende redenen zijn waarom de LAC een kandidaat niet op het lijstadvies plaatst. Onverkiezbare kandidaten worden per definitie niet op het lijstadvies geplaatst.

Alle kandidaten die voor een 'verkiezbare plaats' gaan, worden uitgenodigd voor, één of meerdere gesprekken met de LAC. Kandidaten die hebben aangegeven een 'onverkiezbare plaats' te willen, **kunnen** voor een gesprek worden uitgenodigd. Alle kandidaten – 'verkiezbaar' en 'onverkiezbaar' – houden zich in de periode van de lijstadviesgesprekken beschikbaar voor deze gesprekken. Een kandidaat die een 'verkiezbare plaats' wil en zich niet beschikbaar maakt voor een gesprek met de LAC, wordt per definitie niet op het lijstadvies geplaatst.

Interne campagne

Natuurlijk wil je als kandidaat ook campagnevoeren om de leden te overtuigen bij de interne verkiezingen op jou te stemmen. Campagnevoeren hoort immers bij het democratische proces. Aan het voeren van campagne zijn wel een aantal regels verbonden, waaraan alle kandidaten zich moeten houden. Met de regels zorgen we ervoor dat iedere kandidaat een gelijke kans krijgt en waarborgen we de privacy van onze leden.

- Binnen de categorieën kandidaten voor een 'verkiezbare plaats' en een 'onverkiezbare plaats' worden alle kandidaten in het kader van de interne campagne gelijk behandeld. Tussen deze twee categorieën is het maken van enig onderscheid geoorloofd.
- De AVC stelt voor de interne verkiezing een **kandidatenboek of -overzicht** op. Hierin worden de kandidaten die aan de verkiezing meedoen volgens een vast format gepresenteerd. Kandidaten leveren bij hun kandidaatstelling zelf de motivatietekst aan die zij in het kandidatenboek gepubliceerd willen zien. Deze tekst is niet langer dan het maximaal aantal toegestane woorden. Teksten die langer zijn worden bij het eerste woord dat het maximum overschrijdt afgebroken. De motivatietekst wordt vervangen door de persoonlijke reactie op het aan de kandidaat gegeven lijstadvies, als de kandidaat binnen de daarvoor gestelde termijn een dergelijke reactie heeft aangeleverd. Indien je als kandidaat je eerder gemaakte keuze voor een 'verkiezbare plaats' wijzigt in een 'onverkiezbare plaats' of omgekeerd, dan wordt de

motivatie tekst die jij bij de kandidaatstelling hebt aangeleverd, vervangen door de tekst die je gelijktijdig met het herroepen van je keuze meestuurde. In alle gevallen is de persoonlijke reactie of vervangende tekst niet langer dan 300 woorden en wordt deze bij het eerste woord dat het maximum overschrijdt afgebroken.

- Het kandidatenboek of -overzicht wordt gepubliceerd op de website en de leden worden via een mailing hierop gewezen.
- In het kandidatenoverzicht staan alle kandidaten op alfabetische volgorde van de achternaam vermeld, te beginnen met de letter die door de AVC door loting wordt vastgesteld.
De AVC maakt per e-mail aan de kandidaten bekend welke letter is geloot.
Dit betekent dat het kandidatenoverzicht begint met de kandidaten waarvan de achternaam met de gelote letter begint en eindigt met de kandidaten waarvan de achternaam met de letter vóór de gelote letter begint. Voorvoegsels als 'de', 'van' 'van de', 'van der', 'in 't', 'te', 'ter', enz. worden buiten beschouwing gelaten voor het bepalen van de volgorde.
- Gelijktijdig met het kandidatenoverzicht voor de kandidaten op de lijst publiceert de AVC het lijstadvies van de LAC voor de kandidaten op de lijst. De AVC kan er voor kiezen om het lijstadvies en het alfabetische kandidatenoverzicht in één document te bundelen.
- Het bestuur organiseert voor zowel de lijsttrekkersverkiezing als voor de verkiezing van de overige kandidaten voor de lijst tenminste 1 ledenbijeenkomst waarbij alle kandidaten zich kunnen presenteren of in debat kunnen gaan. De data voor deze bijeenkomsten worden per e-mail aan de leden bekend gemaakt. Kandidaten hoeven uiteraard niet van deze mogelijkheid gebruik te maken.
- Tenzij het bestuur anders beslist, mogen kandidaten op partijbijeenkomsten flyers (laten) uitdelen, het is echter nooit toegestaan om tijdens deze bijeenkomsten posters te (laten) plakken. Aanwijzingen van de organisatie ter plekke dienen altijd en strikt te worden opgevolgd en kandidaten zorgen zelf dat hun campagnematerialen na afloop worden opgeruimd en meegenomen.
- Indien één of meerdere kandidaten de mogelijkheid krijgen om op een bijeenkomst van de afdeling als kandidaat te spreken, dan dient de organisator van die bijeenkomst dit ook open te stellen voor alle overige kandidaten.
- Het (laten) inzetten van social media accounts van de fracties, de afdeling of andere afdelingsorganen voor de campagne van één of meerdere kandidaten is niet toegestaan; social media accounts van de fracties, de afdeling of andere afdelingsorganen zullen uitsluitend worden ingezet om (leden) te wijzen op het lijstadvies en het kandidatenoverzicht. Verwijzing daarbij naar één of meer kandidaten in het bijzonder is niet toegestaan.
- Alleen de LAC spreekt - en dan uitsluitend door middel van het lijstadvies - een voorkeursvolgorde uit voor kandidaten. Alle overige partijorganen zoals het afdelingsbestuur, de fracties, de AVC en de werkgroepen en commissies binnen de afdeling mogen als gremium géén voorkeur uitspreken voor één of meerdere kandidaten. Het ondersteunen van kandidaten door individuele leden op persoonlijke titel is wel toegestaan. Uiteraard onthouden de leden van het bestuur en de leden van de AVC zich hiervan.
- De afdeling stelt geen contactgegevens van de leden beschikbaar aan kandidaten. Verzend- en ledenlijsten van de afdeling of afdelingsorganen mogen niet gebruikt worden voor de campagne voor één of meerdere kandidaten.

- Kandidaten mogen mailadressen en social media-accounts van leden alleen gebruiken als er persoonlijk contact is geweest tussen de kandidaat (of een lid van zijn campagne) en de ontvanger, of wanneer de ontvanger op andere wijze expliciet toestemming heeft gegeven voor het ontvangen van campagnemailings en berichten van de betreffende kandidaat. Het gebruiken van mailadressen of social-media accounts die worden verzameld via websites of andere openbare bronnen is, tenzij de ontvanger expliciet toestemming voor het ontvangen van campagnemailings of overige berichten van de betreffende kandidaat heeft gegeven, daarom niet toegestaan. De kandidaat dient de ontvanger te melden hoe hij of zij het mailadres of social media-account heeft verkregen.
- Kandidaten laten zich niet negatief uit over andere kandidaten en onthouden zich van handelingen die de afdeling en/of de partij schade kunnen berokkenen.

Bij overtreding van de regels voor het voeren van de interne campagne kan het bestuur of de AVC de leden hierover met naam en toenaam van de overtreder informeren.

Hoe werken de interne verkiezingen?

Alle leden van de afdeling Noordoost-Veluwe die stemrecht hebben op het moment dat de interne verkiezingen worden opengesteld, ontvangen per e-mail een uitnodiging om 'digitaal' te stemmen. Leden waarvan géén emailadres bekend is, ontvangen kort na de opening van de interne stemming per post een stembiljet op het in de ledenadministratie geregistreerde adres in de gemeente.

Op het 'digitale stembiljet' is duidelijk wie 'kandidaat-lijsttrekker', wie 'verkiezbaar-lijstadvies', wie 'verkiezbaar-buiten lijstadvies' en wie 'wenst onverkiesbare plaats op de lijst' c.q. 'lijstduwer' is. Op het stembiljet is duidelijk wat het lijstadvies van de LAC is. Verder is duidelijk welke kandidaten geen lijstadvies hebben gekregen. Het stemmende lid bepaalt zelf welke kandidaten hij op zijn definitieve stembiljet plaatst en in welke volgorde hij deze op het biljet plaats. *Om een geldige stem uit te kunnen brengen moet er minstens 50% van het aantal personen op het lijstadvies worden ingevuld. De 'lijstduwers' op de lijst tellen daarbij niet mee.*

Iedere kandidaat die op een (geldig ingestuurd) stembiljet voorkomt, krijgt een aantal punten. Degene met de meeste punten wordt nummer één op de definitieve kandidatenlijst, degene die daarna de meeste punten heeft gehaald komt op plek 2, net zo lang totdat alle beschikbare plaatsen op de lijst zijn ingevuld.

Bijvoorbeeld: Als het maximale aantal te verdelen plaatsen voor de kandidaten bij de verkiezing 12 is (te weten: 14 minus 2 lijstduwers), dan krijgt degene die door de stemmende kiezer bovenaan het stembiljet is gezet 12 punten, degene die op plek 2 staat 11 punten, enz. Degene die op plaats 12 op het stembiljet wordt gezet, krijgt 1 punt. Kandidaten die niet op het stembiljet worden geplaatst van het stemmende lid krijgen '0' punten.

De afdeling Noordoost-Veluwe werkt niet met kiesdrempels.

Fase 2: kandidaat-raadslid (vanaf 11 december 2017)

In fase 2 ben je weer een stapje dichterbij jouw doel: D66 vertegenwoordigen in de gemeenteraad.

Op 11 december 2017 maken we in de ochtend de uitslag van de interne verkiezingen aan de kandidaten bekend. In de middag presenteren we de kandidatenlijst aan de leden en overige belangstellenden.

Blijkt op 11 december 2017 dat je direct gekozen bent op de lijst, dan ben je vanaf dat moment kandidaat-raadslid voor D66 in jouw gemeente en gelden de regels uit fase 2 voor jou.

Hoe dan ook: met fase 2 gaat voor alle betrokkenen een nieuwe spannende fase in. Belangrijke onderdelen van deze fase zijn:

- Training van de kandidaat-raadsleden en teambuilding;
- Het voeren van campagne tot aan het moment dat de stembussen sluiten op 21 maart 2018;
- Formele indiening van de kandidatenlijst bij de Kiesraad op 5 februari 2018.

Nadat je kandidaat-raadslid bent geworden, krijg je – zo nodig – informatie waarin de regels en procedures voor fase 2 verder geconcretiseerd worden en waarbij je bijvoorbeeld ook specifieke informatie over de campagneorganisatie vindt.

Training van kandidaten en teambuilding

- Zowel vanuit D66 landelijk als vanuit de afdeling worden er voor kandidaat-raadsleden trainingen en teambuildingsessies georganiseerd. Voor het aanbod aan trainingen door D66 landelijk verwijzen we naar de website <https://mijnd66.nl/>.
- D66 regio Gelderland biedt ook trainingen aan voor kandidaat-raadsleden. **Inschrijven vóór 25 augustus 2017** Meer informatie op: <https:// gelderland.d66.nl/agenda/masterclass-training-d66-gelderland-raadsleden-aantocht/>
- Wellicht is het haalbaar om een Noordoost-Veluws kandidatenweekend te organiseren in een weekend van **december 2017?**
- Ben je kandidaat-raadslid dan doe je mee aan de voor jou georganiseerde trainingen en teambuildingsessies. **Hieraan kunnen kosten verbonden zijn.** Wanneer deze kosten voor jou een probleem vormen, dan kun je vertrouwelijk bij de penningmeester van de afdeling een gemotiveerd verzoek indienen voor de toepassing van een coulanceregeling. De penningmeester bespreekt dan samen met jou of en zo ja in welke mate kan worden afgeweken van een eigen bijdrage.

Campagne

- Als kandidaat-raadslid op de lijst van jouw gemeente word je ongeacht jouw plaats op die lijst geacht een actieve rol te spelen in de campagne, zodat we op 21 maart 2018 het best mogelijke resultaat realiseren.
- Het bestuur is formeel eindverantwoordelijk voor de inhoud en organisatie van de campagne. De inhoud, organisatie en uitvoering is echter onmogelijk zonder de actieve medewerking van de kandidaat-raadsleden in Elburg, Hattem, Heerde en Oldebroek. Decentraal zullen de kandidaat-

raadsleden onder leiding van de lijsttrekkers zelfstandig campagne voeren gefaciliteerd door het bestuur.

- Alle suggesties voor het voeren van een mooie en effectieve campagne zijn welkom.
- Alle kandidaten op de lijsten van Elburg, Hattem, Heerde en Oldebroek zijn gehouden aan de respectievelijke verkiezingsprogramma's zoals door de leden van de afdeling zijn vastgesteld.
- Het voeren van persoonlijke campagnes is toegestaan, maar alleen als je voor die campagne vooraf toestemming van of namens het bestuur hebt gekregen. Aan die toestemming kunnen door of namens het bestuur voorwaarden worden verbonden, zowel qua inhoud, timing als kosten.
- Je onthoudt je als kandidaat tijdens de campagne uiteraard van enige vorm van negatieve uitlatingen over andere kandidaten op de lijst. Het vermelden van een andere kandidaat of tonen van beeldmateriaal met die andere kandidaat in je eventuele eigen campagnemateriaal doe je alleen met de expliciete toestemming van die andere kandidaat of kandidaten. Ontbreekt toestemming dan moet het betreffende materiaal worden vernietigd als de betreffende kandidaat of (één van) de betreffende kandidaten daarom verzoeken.
- Je onthoudt je als kandidaat ook van alle handelingen die de partij en de afdeling kunnen schaden.

Door of namens het bestuur kunnen aan het overtreden van de hiervoor gestelde regels consequenties worden verbonden.

Formele indiening van de lijst

Op 05 februari 2018 moeten alle politieke partijen die aan de verkiezingen mee willen doen hun kandidatenlijsten inleveren bij de Kiesraad. Wordt er die dag géén lijst ingediend, dan doet die partij niet mee aan de verkiezingen. Voor D66 Noordoost-Veluwe worden de kandidatenlijsten in de diverse gemeenten op die dag ingediend door of namens de Afdelingsverkiezingscommissie (AVC).

De indiening van de kandidatenlijst is aan allerlei strikte, wettelijke regels gebonden. Kandidaten (lijsttrekker, overige kandidaten en lijstduwers) op de lijsten van Elburg, Hattem, Heerde en Oldebroek verplichten zich om alle medewerking te verlenen, zodat de AVC aan deze verplichtingen kan voldoen en in de vier gemeenten een geldige kandidatenlijst kan indienen op 05 februari 2018.

Als kandidaat houd je er daarom rekening mee dat je **in de maand januari 2018 in ruime mate beschikbaar bent** om in persoon (fysiek) handtekeningen te zetten onder het kandidaatstellingsformulier en zo nodig opnieuw dan wel aanvullende bescheiden aan te leveren die voldoen aan de eisen die de Kieswet stelt. *Er kunnen omstandigheden zijn waardoor je vaker dan eens je handtekening moet zetten.*

In de week van 01 tot en met 08 februari zijn kandidaat-raadsleden op eerste verzoek en zo vaak als nodig beschikbaar om in geval van een onvoorziene situatie een fysieke handtekeningen te kunnen komen zetten.

Indien de kandidaat medewerking weigert of om andere redenen niet aan het verzoek van de AVC kan of wil voldoen, kan de ultieme consequentie zijn dat de kandidaat van de definitief in te dienen lijst wordt geschrapt en dat alle kandidaten op de lijst na deze kandidaat dus één plek omhoog opschuiven.